

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

19 decembrie 2012 *

„Recurs — Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene — Identificarea nivelului de risc asociat unei entități — Sistem de avertizare rapidă — Investigație efectuată de OLAF — Decizii — Cereri de activare a avertismentelor W1a și W1b — Acte atacabile — Admisibilitate”

În cauza C-314/11 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 23 iunie 2011,

Comisia Europeană, reprezentată de D. Triantafyllou și de F. Dintilhac, în calitate de agenți,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

Planet AE, cu sediul în Atena (Grecia), reprezentată de V. Christianos, dikigoros,

reclamantă în primă instanță,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, domnii A. Borg Barthet, M. Ilešič, J.-J. Kasel (raportor) și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Comisia Europeană solicită anularea Ordonanței Tribunalului Uniunii Europene din 13 aprilie 2011, Planet/Comisia (T-320/09, Rep., p. II-1673, denumită în continuare „ordonanța atacată”), prin care acesta a respins excepția de inadmisibilitate ridicată de instituția menționată împotriva cererii formulate de Planet AE (denumită în continuare „Planet”) având ca

* Limba de procedură: greaca.

obiect anularea deciziilor adoptate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), decizii prin care se dispunea înregistrarea societății Planet în sistemul de avertizare rapidă (denumit în continuare „SAR”), respectiv prin activarea avertismentului W1a, iar ulterior a avertismentului W1b.

Cadrul juridic

- 2 În vederea combaterii fraudei și a oricărei alte activități nelegale care aduce atingere intereselor financiare ale Comunităților Europene, Comisia a adoptat la 16 decembrie 2008 Decizia 2008/969/CE, Euratom privind sistemul de avertizare rapidă pentru ordonatorii de credite ai Comisiei și ai agențiilor executive (JO L 344, p. 125).
- 3 Potrivit considerentului (4) al Deciziei 2008/969, „[o]biectivul SAR este de a asigura, în cadrul Comisiei și al agențiilor sale executive, circulația informațiilor confidențiale cu privire la terții care ar putea constitui o amenințare la adresa intereselor financiare și a reputației Comunităților sau la adresa oricărui alt fond administrat de Comunități”.
- 4 În conformitate cu considerentele (5)-(7) ale deciziei menționate, OLAF, care are acces la SAR în cadrul exercitării funcțiilor sale care țin de realizarea investigațiilor și de colectarea informațiilor menite să prevină fraudă, este însărcinat, împreună cu ordonatorii competenți și cu serviciile de audit intern, să solicite introducerea, modificarea sau eliminarea avertismentelor SAR, a căror administrare este asigurată de contabilul Comisiei sau de agenți aflați sub controlul său ierarhic.
- 5 În această privință, articolul 4 alineatul (1) al doilea paragraf din Decizia 2008/969 prevede că „[c]ontabilul [Comisiei sau personalul subordonat acestuia] introduce, modifică sau elimină avertismentele SAR ca urmare a solicitărilor ordonatorului de credite delegat competent, [ale OLAF și ale Serviciului de audit intern]”.
- 6 În temeiul articolului 5 alineatul (1) primul paragraf din această decizie, „[t]oate cererile privind înregistrarea, modificarea sau eliminarea avertismentelor vor fi adresate contabilului”.
- 7 Conform articolului 6 alineatul (2) al treilea paragraf din decizia menționată, „[î]n cazul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice sau de finanțare nerambursabilă, ordonatorul de credite delegat competent sau echipa acestuia verifică dacă există un avertisment în SAR cel târziu înainte de decizia de atribuire”.
- 8 Din articolul 9 din Decizia 2008/969 rezultă că SAR are la bază avertismente care permit să se identifice nivelul de risc asociat unei entități în funcție de categorii care se încadrează între W1, care corespunde celui mai scăzut nivel de risc, și W5, care corespunde celui mai ridicat nivel de risc.
- 9 Articolul 10 din această decizie, intitulat „Avertismentele W1”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) OLAF solicită activarea unui avertisment W1a atunci când investigațiile în stadiu incipient oferă motive suficiente pentru a considera că este posibil să se înregistreze constatări de fraudă sau greșeli administrative grave cu privire la terți, în special cu privire la terții care beneficiază sau au beneficiat de fonduri comunitare. [...]

(2) OLAF [solicită] activarea unui avertisment W1b atunci când investigațiile [sale] oferă motive suficiente pentru a considera că este posibil să se înregistreze constatări de fraudă sau greșeli administrative grave cu privire la terți, în special cu privire la terții care beneficiază sau au beneficiat de fonduri comunitare. [...]

- 10 În temeiul articolului 11 alineatul (1) din această decizie, „OLAF [solicită] activarea unui avertisment W2a atunci când investigațiile [sale] duc la constatarea unor fraude sau greșeli administrative grave cu privire la terți, în special cu privire la terții care beneficiază sau au beneficiat de fonduri comunitare”.
- 11 Articolul 16 din Decizia 2008/969 precizează că avertismentul W1 „se înregistrează exclusiv în scopuri informative și nu poate avea alte consecințe decât măsuri sporite de monitorizare”.

Istoricul litigiului

- 12 Istoricul litigiului a fost prezentat de Tribunal la punctele 8-13 din ordonanța atacată astfel:
- „8 [Planet] este o societate elenă care furnizează servicii de consultanță în domeniul administrării întreprinderilor. Începând din anul 2006, aceasta este implicată, în calitate de membru a trei consorții, în trei proiecte în Siria finanțate de Comisie. Din 16 octombrie 2007, aceasta face obiectul unei investigații efectuate de OLAF cu privire la suspiciuni de nelegalitate în cadrul celor trei proiecte menționate.
- 9 În urma unei proceduri de cerere de ofertă lansate în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică, [Planet] a fost invitată de Comisie, prin scrisoarea din 18 aprilie 2008, să demareze negocieri pentru a stabili termenii finali ai unui acord de subvenționare în ceea ce privește propunerea sa de a-și asuma rolul de coordonator al unui consorțiu [implicat în] proiectul «Advancing knowledge – intensive entrepreneurship and innovation for growth and social well-being in Europe» (denumit în continuare «proiectul AEGIS»). În scrisoarea Comisiei se arată că eventuala subvenție din partea Comunității nu ar putea depăși un quantum de 3 300 000 de euro și că negocierile trebuie finalizate până la 30 iunie 2008.
- 10 Derularea investigației menționate la punctul 8 de mai sus a determinat OLAF să solicite înregistrarea [Planet] în SAR în două rânduri. La 26 februarie 2009, acesta a solicitat activarea avertismentului W1a, iar la 19 mai 2009, a solicitat activarea avertismentului W1b. Înregistrările au fost efectuate la 10 martie și la 25 mai 2009.
- 11 La 27 februarie 2009, Comisia a trimis [Planet] acordul de subvenționare negociat (denumit în continuare «acordul») pentru ca aceasta din urmă, precum și ceilalți membri ai consorțiului din care face parte să îl semneze. La 11 martie 2009, [Planet] a restituit Comisiei acordul semnat pentru ca aceasta să îl semneze la rândul său.
- 12 La 4 iunie 2009, Comisia a informat [Planet] prin poștă electronică [denumit în continuare «mesajul trimis prin poșta electronică la 4 iunie 2009»] despre suspendarea procesului de semnare a acordului până la îndeplinirea unei condiții suplimentare, și anume deschiderea de către [Planet] a unui cont bancar blocat prin care aceasta ar dispune numai de partea din avansul care îi revenea potrivit acordului, în timp ce restul avansului ar fi plătit direct de bancă celorlalți membri ai consorțiului. În mesajul trimis prin poșta electronică [la 4 iunie 2009] se arată că impunerea acestei noi condiții era generată de un eveniment neașteptat, și anume înregistrarea [Planet] în SAR, prin activarea avertismentului W1a, respectiv, ulterior, a avertismentului W1b.
- 13 Întrucât [Planet] a convenit cu banca sa ca aceasta din urmă să se angajeze să transfere, de la primirea avansului care trebuia plătit de Comisie, fiecărui membru al consorțiului quantumul care îi revenea, Comisia a semnat acordul la 3 iulie 2009.”

Acțiunea în fața Tribunalului și ordonanța atacată

- 13 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 14 august 2009, Planet a introdus la Tribunal o acțiune în anularea deciziilor adoptate de OLAF.
- 14 Printr-un act separat din 9 noiembrie 2009, Comisia a ridicat o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului. Potrivit acesteia, acțiunea formulată de Planet este inadmisibilă ca urmare a naturii înseși a actelor în litigiu care ar fi numai simple măsuri de informare internă și de prudență și care nu ar putea face obiectul unui control de legalitate în temeiul articolului 230 CE.
- 15 Mai întâi, Tribunalul a precizat la punctele 21-27 din ordonanța atacată că, în ceea ce privește obiectul litigiului, deși acțiunea în anulare era îndreptată în mod formal împotriva deciziilor OLAF prin care se solicitase înregistrarea Planet în SAR, trebuia să se considere că aceasta era îndreptată și împotriva deciziilor de activare a avertismentelor W1a și W1b (denumite în continuare „actele în litigiu”).
- 16 În continuare, Tribunalul a amintit la punctele 37 și 38 din ordonanța atacată jurisprudența constantă potrivit căreia acțiunea în anulare poate fi exercitată în privința oricăror dispoziții adoptate de instituții, indiferent de natura sau de forma acestora, care urmăresc să producă efecte juridice. În schimb, sunt inadmisibile acțiunile îndreptate împotriva actelor care constituie pentru administrație numai măsuri de ordin intern și care, în consecință, nu creează niciun efect în exteriorul acesteia.
- 17 Tribunalul a subliniat la punctul 39 din ordonanța atacată că faptul că administrația utilizează date în scopuri exclusiv interne nu exclude însă în niciun caz ca astfel de operațiuni să poată aduce atingere intereselor particularilor. Potrivit Tribunalului, existența unei astfel de atingeri depinde de mai mulți factori, printre care figurează în special consecințele pe care le poate genera această prelucrare, precum și conformitatea dintre, pe de o parte, finalitatea prelucrării în discuție și, pe de altă parte, dispozițiile referitoare la competența administrației în cauză.
- 18 După ce a abordat, la punctul 40 din ordonanța atacată, problema temeiului legal al Deciziei 2008/969 și a reținut la punctul 41 din această ordonanță că necompetența autorului actului în litigiu constituie un motiv de ordine publică care poate fi invocat din oficiu, Tribunalul a trecut la examinarea conținutului actelor în litigiu.
- 19 În primul rând, Tribunalul a verificat dacă avertismentul referitor la o entitate în SAR și, mai precis, în categoria W1 este o operațiune care privește numai raporturile interne ale Comisiei și ale cărei efecte se limitează la sfera internă a acesteia din urmă.
- 20 După ce a analizat, la punctele 44 și 45 din ordonanța atacată, dispozițiile relevante ale Deciziei 2008/969, Tribunalul a reținut la punctul 46 din ordonanța menționată că, în speță, actele în litigiu nu se limitau la raporturile interne ale Comisiei, ci produsese ră efecte externe, și anume, suspendarea semnării acordului și introducerea unei condiții suplimentare în sarcina Planet.
- 21 În al doilea rând, Tribunalul a analizat la punctele 47-50 din ordonanța atacată aspectul dacă efectele produse de actele în litigiu puteau fi considerate efecte juridice obligatorii care afectau interesele Planet și modificau în mod distinct situația sa juridică.
- 22 Tribunalul a concluzionat la punctul 51 din ordonanța atacată că actele în litigiu au afectat marja de negociere avută de Planet, organizarea în cadrul consorțiului din care făcea parte și, prin urmare, disponibilitatea sa de a încheia în mod efectiv proiectul în cauză. Tribunalul a adăugat că a priva Planet de orice control jurisdicțional este incompatibil cu o uniune de drept, cu atât mai mult cu cât Decizia 2008/969 nu prevede niciun drept al persoanelor juridice și fizice de a fi informate sau ascultate înainte de înregistrarea acestora în SAR prin activarea avertismentelor W1-W4 și W5b.

- 23 În sfârșit, Tribunalul a subliniat la punctul 53 din ordonanța atacată că actele în litigiu nu pot fi considerate acte intermediare și preparatorii neatacabile, întrucât nu numai că îndeplinesc condițiile juridice ale actelor atacabile, ci constituie și finalul unei proceduri speciale, și anume înregistrarea unei entități într-o listă de avertizare.
- 24 Prin urmare, Tribunalul a respins excepția de inadmisibilitate ridicată de Comisie.

Concluziile părților

- 25 Prin recursul formulat, Comisia solicită Curții anularea ordonanței atacate, declararea inadmisibilității acțiunii și obligarea Planet la plata cheltuielilor de judecată.
- 26 Planet solicită Curții respingerea recursului și obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

- 27 Comisia invocă opt motive în susținerea recursului său împotriva ordonanței atacate. Aceste motive se întemeiază, în primul rând, pe o interpretare eronată a Deciziei 2008/969, în al doilea rând, pe inexistența unei modificări distincte a situației juridice a Planet prin avertismentele în cauză, în al treilea rând, pe neafectarea directă a acesteia din urmă prin avertismentele respective, în al patrulea rând, pe lipsa motivării de către Tribunal, în al cincilea rând, pe o confuzie între căile de atac, în al șaselea rând, pe o încălcare a libertății contractuale și a principiului consimțământului, în al șaptelea rând, pe o calificare eronată și nemotivată a avertismentelor drept decizii și, în al optulea rând, pe faptul că admisibilitatea acțiunii este condiționată de temeinicia acesteia din urmă.
- 28 Dat fiind că primele trei motive sunt strâns legate, acestea trebuie examinate împreună.

Cu privire la primul, la al doilea și la al treilea motiv

Argumentele părților

- 29 Prin intermediul primului motiv, Comisia invocă o interpretare eronată a Deciziei 2008/969 de către Tribunal, întrucât acesta ar fi efectuat o generalizare eronată a dispozițiilor acestei decizii prin aceea că a asimilat avertismentul W1 avertismentelor W2-W5. În această privință, Comisia apreciază că raționamentul Tribunalului conține o contradicție, întrucât, pe de o parte, la punctul 44 din ordonanța atacată, Tribunalul concluzionează că orice avertisment în SAR afectează în mod necesar raporturile dintre ordonatorul și entitatea în discuție, iar pe de altă parte, la punctul 45 din respectiva ordonanță, acesta constată că articolul 16 din Decizia 2008/969, referitor la consecințele unui avertisment W1, este mai puțin coercitiv decât articolele 15, 17 și 19-22 din această decizie.
- 30 Potrivit Comisiei, avertismentul W1 se distinge în mod evident de celelalte avertismente întrucât, astfel cum reiese din articolul 10 din Decizia 2008/969, activarea sa se întemeiază pe o simplă probabilitate de eroare sau de neregularitate, iar nu, astfel cum este cazul celorlalte avertismente, pe o certitudine absolută. Această distincție ar fi confirmată de articolul 16 din Decizia 2008/969, potrivit căruia avertismentul W1 se înregistrează exclusiv în scopuri informative și nu are drept consecință decât măsuri sporite de monitorizare. Comisia apreciază că, prin aceea că a calificat drept „mai puțin coercitiv” conținutul articolului 16 din Decizia 2008/969, Tribunalul ar fi trebuit să concluzioneze că, într-un astfel de caz, acordarea protecției juridice nu era, de asemenea, decât provizorie.

- 31 Prin intermediul celui de al doilea motiv, Comisia impută Tribunalului că a reținut în mod eronat la punctul 44 din ordonanța atacată că avertismentul W1 a afectat în mod necesar raporturile dintre ordonatorul în cauză și Planet. Potrivit Comisiei, obligația de monitorizare ar implica desigur o dimensiune coercitivă la nivelul serviciilor instituției vizate, dar consolidarea măsurilor de monitorizare corespunde cel mult unei atenții sporite și nu implică nicidecum efecte obligatorii față de entitatea vizată.
- 32 Prin intermediul celui de al treilea motiv, Comisia impută Tribunalului că a constatat la punctul 48 din ordonanța atacată o legătură directă de cauzalitate între actele în litigiu și măsurile suplimentare pe care Planet trebuia să le adopte înainte de semnarea acordului, în condițiile în care aceste măsuri nu decurgeau din avertismentul W1, ci erau rezultatul aprecierii independente a ordonatorului competent.
- 33 În orice caz, Tribunalul nu ar fi definit la punctul 49 din ordonanța atacată ce măsuri ar fi plasat Planet într-o situație defavorabilă și, în plus, ar fi încălcat principiul procedural al examinării nediscriminatorii a afirmațiilor și a probelor prezentate de părți, omițând în special, pe de o parte, corespondența dintre părțile contractante și, pe de altă parte, negocierile la care au participat Planet și banca sa.
- 34 Planet arată că primele două motive invocate de Comisie echivalează cu o denaturare a conținutului punctelor 44 și 45 din ordonanța atacată, întrucât, la aceste puncte, Tribunalul concluzionase pur și simplu că ordonatorii erau obligați să adopte măsuri specifice împotriva entităților vizate, indiferent de avertismentul în cauză, inclusiv avertismentul W1, și că nu se pronunțase asupra raporturilor dintre părțile la contract și o eventuală afectare a situației sale juridice prin actele în litigiu.
- 35 Planet apreciază că al treilea motiv trebuie declarat în parte inadmisibil și în parte neîntemeiat.

Aprecierea Curții

- 36 Trebuie să se constate că, pentru a se pronunța cu privire la problema admisibilității acțiunii în anulare formulate de Planet împotriva actelor în litigiu, Tribunalul a verificat în prealabil la punctele 44-46 din ordonanța atacată dacă avertismentul în SAR cu privire la o entitate este o operațiune care privește numai raporturile interne ale instituției în cauză și ale cărei efecte rămân în sfera internă a acesteia din urmă.
- 37 În această privință, Tribunalul a constatat, după ce a prezentat funcționarea SAR și obiectivul inerent Deciziei 2008/969, și anume cel de a proteja interesele financiare ale Uniunii Europene în cadrul executării măsurilor bugetare, că articolele 15-17 și 19-22 din Decizia 2008/969 nu numai că autorizează, dar, mai ales, impun ca ordonatorii vizați să adopte măsuri specifice împotriva entității sau a proiectului în cauză.
- 38 Tribunalul a dedus la punctul 44 din ordonanța atacată că impactul unui avertisment cu privire la o entitate în SAR, inclusiv cel al unui avertisment W1, nu se poate limita la interiorul instituției în cauză și că un astfel de avertisment afectează în mod necesar raporturile dintre ordonatorul instituției vizate și această entitate.
- 39 Tribunalul a adăugat la punctul 45 din ordonanța atacată că această concluzie nu era afectată de articolul 16 din Decizia 2008/969, potrivit căruia avertismentul W1 se înregistrează exclusiv în scopuri informative și nu poate avea alte consecințe decât măsuri sporite de monitorizare, întrucât constatarea unui avertisment W1 conduce, în caz contrar pierzându-și orice utilitate, la o obligație pentru ordonatorul de credite vizat de a adopta măsuri sporite de monitorizare.

- 40 Numai după ce a constatat la punctul 46 din ordonanța atacată că actele în litigiu produsesează într-adevăr efecte în afara sferei interne a instituției în cauză, Tribunalul a examinat la punctele 47-51 din ordonanța atacată, întemeindu-se pe elementele de fapt ale speței, dacă aceste efecte puteau fi considerate obligatorii din punct de vedere juridic, de natură să afecteze interesele entității vizate, modificând în mod distinct situația sa juridică.
- 41 Mai întâi, din cele de mai sus rezultă că Tribunalul nu a efectuat o asimilare a avertismentului W1 cu avertismentele W2-W5, ci a subliniat, în schimb, specificitatea avertismentului W1 având în vedere consecințele mai puțin coercitive care decurg din acesta în conformitate cu articolul 16 din Decizia 2008/969.
- 42 În continuare, contrar afirmației Comisiei, raționamentul dezvoltat de Tribunal la punctele 44 și 45 din ordonanța atacată nu conține nicio contradicție, întrucât acesta din urmă a constatat că, deși consecințele unui avertisment W1 sunt mai puțin coercitive, nu este mai puțin adevărat că măsurile sporite de monitorizare pe care ordonatorul în cauză este obligat să le adopte împotriva entității vizate nu se epuizează în totalitate în sfera internă a instituției, ci pot avea efecte asupra raporturilor dintre această instituție și entitatea vizată.
- 43 Astfel, pe de o parte, Comisia admite ea însăși în cadrul celui de al doilea motiv că obligația de monitorizare care rezultă dintr-un avertisment W1 are o dimensiune coercitivă la nivelul serviciilor instituției în cauză.
- 44 Pe de altă parte, trebuie să se constate că Tribunalul nu a statuat la punctul 44 din ordonanța atacată că orice avertisment, inclusiv avertismentul W1, afectează în mod necesar situația juridică a persoanei vizate. Astfel, raționamentul Tribunalului trebuie înțeles în sensul că, deși un avertisment în SAR cu privire la o entitate, inclusiv avertismentul W1, are în mod necesar repercusiuni asupra raporturilor dintre ordonatorul în cauză și entitatea vizată, acest lucru nu implică însă că aceste efecte externe sunt în mod automat de natură să determine o modificare distinctă a situației juridice a entității vizate. O astfel de modificare trebuie să fie, în schimb, verificată de la caz la caz, astfel cum Tribunalul a procedat la punctele 47-51 din ordonanța atacată.
- 45 Argumentul Comisiei referitor la articolul 10 din Decizia 2008/969 trebuie de asemenea respins, întrucât are la bază o interpretare eronată a punctelor 44 și 45 din ordonanța atacată.
- 46 Astfel, împrejurarea că, potrivit articolului 10 din Decizia 2008/969, activarea unui avertisment W1 s-ar face într-un stadiu incipient și s-ar întemeia pe o simplă probabilitate de eroare sau de neregularitate, contrar celorlalte avertismente care ar fi activate în caz de certitudine dovedită, nu este de natură să repună în discuție considerațiile Tribunalului cu privire la repercusiunile pe care avertismentele le pot produce asupra raporturilor dintre ordonatorul în cauză și entitatea vizată.
- 47 În sfârșit, trebuie arătat că argumentul întemeiat pe articolul 16 din Decizia 2008/969, potrivit căruia consecințele unui avertisment W1 ar fi mai puțin coercitive, nu este pertinent când este vorba despre acordarea în favoarea Planet a unei protecții jurisdicționale, întrucât aceasta se impune de la momentul la care este constatată existența unei modificări distincte a situației juridice a persoanei în cauză.
- 48 În această privință, Tribunalul a examinat incidența actelor în litigiu asupra situației Planet și a constatat că această societate era obligată, pe de o parte, să renunțe la administrarea repartizării avansurilor între membrii consorțiului din care făcea parte și, pe de altă parte, să întreprindă măsuri complementare pentru a îndeplini noile condiții pe care i le impunea Comisia pentru a semna acordul.

- 49 Tribunalul a dedus că actele în litigiu au afectat marja de negociere a Planet, organizarea în cadrul consorțiului din care făcea parte societatea menționată și, prin urmare, disponibilitatea sa de a încheia în mod efectiv contractul cu privire la proiectul AEGIS.
- 50 În ceea ce privește, mai precis, legătura de cauzalitate care există între actele în litigiu și condițiile suplimentare pe care Planet trebuia să le îndeplinească în vederea semnării acordului de către Comisie, Tribunalul a constatat la punctul 46 din ordonanța atacată că din mesajul trimis prin poșta electronică la 4 iunie 2009 se poate deduce în mod clar că suspendarea semnării acordului și introducerea unei condiții suplimentare erau cauzate de actele în litigiu. În plus, Tribunalul a amintit la punctul 48 din ordonanța atacată că entitățile care solicită utilizarea unor resurse financiare ale Uniunii și care fac obiectul unui avertisment în SAR sunt obligate să se adapteze condițiilor și măsurilor sporite de monitorizare impuse de ordonatorul competent.
- 51 În aceste condiții, trebuie să se rețină că Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept prin aceea că a constatat că măsurile sporite de monitorizare impuse în speță societății Planet rezultă în mod direct din actele în litigiu.
- 52 În ceea ce privește argumentul Comisiei potrivit căruia aceste măsuri suplimentare nu ar decurge din avertismentul în SAR, ci din aprecierea independentă a ordonatorului competent, este suficient să se constate nu numai că acesta nu este dovedit prin niciun element de natură să demonstreze o eroare de drept în raționamentul Tribunalului, ci și că este în contradicție cu afirmația Comisiei, astfel cum s-a amintit deja la punctul 43 din prezenta hotărâre, potrivit căreia serviciile instituției în cauză sunt obligate să adopte măsuri sporite de monitorizare în urma unui avertisment W1.
- 53 În ceea ce privește argumentul Comisiei cu privire la omisiunea Tribunalului de a preciza în ce mod Planet s-ar fi aflat într-o situație defavorabilă, trebuie amintit că Tribunalul a arătat la punctul 48 din ordonanța atacată că măsurile sporite de monitorizare în urma unui avertisment W1 în SAR au avut, în privința Planet, repercusiuni asupra organizării interne a consorțiului din care făcea parte această societate.
- 54 Tribunalul a dedus la punctul 49 din ordonanța atacată că Planet s-a aflat, de la înregistrarea primului avertisment în SAR, într-o situație diferită de cea în care s-a aflat în cadrul consorțiului la momentul negocierilor intervenite între părțile contractante înainte de adoptarea actelor în litigiu. În această privință, Tribunalul s-a întemeiat pe schimburile de corespondență dintre părți din care reiese în special că, pentru a obține semnarea acordului de către Comisie, Planet era obligată să renunțe la a administra repartizarea avansurilor între membrii consorțiului din care făcea parte. În plus, din cuprinsul punctelor 50 și 51 din ordonanța atacată rezultă că Tribunalul s-a referit la diferitele măsuri pe care Planet trebuia să le întreprindă pentru a îndeplini noile condiții impuse de Comisie pentru a semna acordul menționat și că acesta a dedus că actele în litigiu nu au afectat numai marja de negociere a Planet, ci și disponibilitatea sa de a încheia în mod efectiv contractul în discuție.
- 55 În aceste condiții, nu se poate imputa, prin urmare, Tribunalului că nu a precizat în ce mod Planet fusese plasată într-o situație defavorabilă.
- 56 În ceea ce privește argumentul invocat de Comisie cu privire la neexaminarea de către Tribunal a elementelor de probă prezentate de părți, trebuie amintit că din articolul 256 TFUE și din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene rezultă că Tribunalul este singurul competent, pe de o parte, să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile aflate la dosar care i-au fost prezentate, și, pe de altă parte, să aprecieze aceste fapte. Odată ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă, în temeiul articolului 256 TFUE, să exercite un control asupra calificării juridice a acestor fapte și asupra consecințelor juridice care au fost stabilite de acesta (a se vedea în special Hotărârea din

6 aprilie 2006, General Motors/Comisia, C-551/03 P, Rec., p. I-3173, punctul 51, precum și Hotărârea din 18 decembrie 2008, Coop de France bétail et viande și alții/Comisia, C-101/07 P și C-110/07 P, Rep., p. I-10193, punctul 58).

- 57 Astfel, Curtea nu este competentă nici să se pronunțe asupra situației de fapt, nici, în principiu, să examineze probele pe care Tribunalul le-a reținut în susținerea acesteia. Într-adevăr, din moment ce aceste probe au fost obținute în mod legal și au fost respectate principiile generale ale dreptului, precum și normele de procedură aplicabile în materie de sarcină a probei și de administrare a probelor, numai Tribunalul are competența de a aprecia valoarea care trebuie să fie atribuită elementelor care i-au fost prezentate. Prin urmare, această apreciere nu constituie, cu excepția cazului denaturării acestor elemente, o problemă de drept supusă ca atare controlului Curții (a se vedea Hotărârile citate anterior General Motors/Comisia, punctul 52, și Coop de France bétail et viande și alții/Comisia, punctul 59).
- 58 În speță, din cuprinsul punctului 49 din ordonanța atacată reiese în mod clar că Tribunalul, referindu-se la mesajul trimis prin poșta electronică la 4 iunie 2009 și la schimburile de corespondență care i-au urmat, a ținut seama de diferitele elemente de probă, în special de corespondența schimbată între părțile la contract pe care Comisia o invocă în cadrul prezentului recurs.
- 59 În plus, aprecierea diferitelor elemente de probă efectuată de Tribunal la punctele 49-51 din ordonanța atacată nu constituie o problemă de drept supusă controlului Curții, cu excepția cazului denaturării acestor elemente, care nu a fost însă invocată de Comisie.
- 60 Din ansamblul considerațiilor de mai sus rezultă că primele trei motive invocate de Comisie în susținerea recursului formulat trebuie respinse în parte ca inadmisibile și în parte ca nefondate.

Cu privire la al patrulea motiv

Argumentele părților

- 61 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, întemeiat pe lipsa motivării, Comisia impută Tribunalului că a reținut la punctul 49 din ordonanța atacată că simplul fapt că Planet a fost scutită de obligațiile sale de administrare în cadrul consorțiului și că nu mai asigura distribuirea remunerației către diferiții membri a putut constitui o modificare defavorabilă a situației juridice a acestei societăți. Comisia subliniază că Planet nu a fost nicidecum privată de vreun avantaj financiar.
- 62 Planet apreciază că acest motiv se întemeiază pe o interpretare eronată a ordonanței atacate și că de fapt Comisia intenționează să obțină o nouă examinare a faptelor pe care s-a bazat Tribunalul în adoptarea deciziei sale.

Aprecierea Curții

- 63 Trebuie arătat că problema dacă motivarea unei hotărâri a Tribunalului este contradictorie sau insuficientă reprezintă o problemă de drept care poate fi invocată, ca atare, în cadrul unui recurs (a se vedea în special Hotărârea din 9 septembrie 2008, FIAMM și alții/Consiliul și Comisia, C-120/06 P și C-121/06 P, Rep., p. I-6513, punctul 90).
- 64 Reiese de asemenea dintr-o jurisprudență constantă că motivarea unei hotărâri trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul Tribunalului, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar Curții, să își exercite controlul jurisdicțional

(a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 mai 1998, Consiliul/de Nil și Impens, C-259/96 P, Rec., p. I-2915, punctele 32 și 33, și Hotărârea din 17 mai 2001, IECC/Comisia, C-449/98 P, Rec., p. I-3875, punctul 70).

- 65 În această privință, Tribunalul a arătat la punctele 49 și 50 din ordonanța atacată că Planet a fost obligată să renunțe la administrarea repartizării avansurilor între membrii consorțiului din care făcea parte și să îndeplinească condițiile suplimentare impuse de Comisie pentru a obține semnarea acordului de către aceasta din urmă. Tribunalul a dedus că actele în litigiu afectaseră marja de negociere a Planet, precum și capacitatea sa de a încheia în mod efectiv contractul în cauză.
- 66 În aceste condiții, trebuie să se constate că raționamentul urmat de Tribunal la punctele 49-51 din ordonanța atacată este în sine clar și comprehensibil și că este de natură să motiveze concluzia la care acesta a ajuns.
- 67 Afirmția Comisiei potrivit căreia Planet nu ar fi fost nicidecum privată de un avantaj financiar constituie un element de fapt care nu intră, pentru motivele deja menționate la punctele 57 și 58 din prezenta hotărâre, în sfera de competență a Curții în cadrul unui recurs.
- 68 Din cele de mai sus rezultă că al patrulea motiv al recursului trebuie înlăturat ca fiind în parte inadmisibil și în parte nefondat.

Cu privire la al cincilea motiv

Argumentele părților

- 69 Prin intermediul celui de al cincilea motiv, întemeiat pe o confuzie între căile de atac, Comisia arată că, din momentul în care condițiile referitoare la organizarea consorțiului sunt parte integrantă din acord, orice contestație care ține de acestea nu ar mai fi posibilă prin intermediul acțiunii în anulare, ci ar trebui analizată, asemenea celorlalte norme de funcționare a acordului, precum și modalităților de plată, pe baza articolului 272 TFUE.
- 70 Planet apreciază că argumentul invocat în cadrul acestui motiv este nou și că trebuie declarat, prin urmare, inadmisibil.

Aprecierea Curții

- 71 Trebuie să se constate că ordonanța atacată examinează exclusiv problema admisibilității acțiunii în anulare a avertismentelor W1 al căror obiect a fost Planet și că Tribunalul nu a fost sesizat nici cu privire la temeinicia, nici cu privire la legalitatea modificării raporturilor contractuale intervenite în urma actelor în litigiu.
- 72 Prin urmare, critica Comisiei întemeiată pe o confuzie între căile de atac nu poate fi admisă, iar al cincilea motiv trebuie considerat nefondat.

Cu privire la al șaselea motiv

Argumentele părților

- 73 Prin intermediul celui de al șaselea motiv, întemeiat pe încălcarea libertății contractuale și a principiului consimțământului, Comisia impută Tribunalului că a apreciat în mod eronat la punctul 51 din ordonanța atacată că inexistența posibilității de a beneficia de un control jurisdicțional

în ceea ce privește temeinicia elementelor invocate nu este compatibilă cu o uniune de drept, în condițiile în care în prezenta cauză nu ar fi vorba despre o decizie unilaterală care producea efecte negative față de persoanele interesate, ci despre un raport contractual la care Comisia și Planet au participat prin exercitarea libertății lor contractuale.

- 74 Potrivit Planet, Comisia ar săvârși o confuzie între raporturile contractuale și obiectul acțiunii în anulare.

Aprecierea Curții

- 75 În această privință, trebuie amintit că Tribunalul a precizat la punctele 49 și 51 din ordonanța atacată că din mesajul trimis prin poșta electronică la 4 iunie 2009 rezultă că, în urma avertismentului W1 în SAR, situația Planet în cadrul consorțiului din care făcea parte fusese modificată și că, prin urmare, marja de negociere a acestei societăți fusese afectată de actele în litigiu.
- 76 Or, în măsura în care Comisia impută Tribunalului că nu a validat teza potrivit căreia părțile nu au făcut altceva decât să își exercite libertatea contractuală, este suficient să se constate că, prin motivul menționat, aceasta repune în discuție constatări de ordin faptic care intră în competența exclusivă a Tribunalului.
- 77 Din cele de mai sus rezultă că al șaselea motiv trebuie considerat, pentru aceleași motive ca cele invocate deja la punctele 57 și 58 din prezenta hotărâre, inadmisibil.

Cu privire la al șaptelea motiv

Argumentele părților

- 78 Prin intermediul celui de al șaptelea motiv, întemeiat pe calificarea eronată și nemotivată a avertismentelor drept decizii, Comisia arată, mai întâi, că modul în care este formulat punctul 51 din ordonanța atacată demonstrează că nu avertismentul W1 aduce atingere Planet, ci investigația OLAF, care constituie temeiul legal al avertismentului respectiv. Comisia amintește că acesta constituie o simplă măsură de ordin intern pe care este autorizată să o adopte în temeiul autonomiei organizatorice de care beneficiază, că nu produce niciun efect juridic și că se limitează la sfera internă a Comisiei.
- 79 În continuare, potrivit Comisiei, raționamentul formulat de Tribunal la punctul 53 din ordonanța atacată este eronat, întrucât avertismentul nu constituie finalul unei proceduri speciale.
- 80 În sfârșit, afirmația Tribunalului de la punctul 52 din ordonanța atacată, potrivit căreia Decizia 2008/969 nu prevede niciun drept de informare a persoanelor în cauză, ar fi lipsită de motivare, întrucât Tribunalul efectuează din nou o generalizare prin menționarea tuturor avertismentelor, fără să se facă trimitere la audierea prevăzută în cazul unui avertisment W5.
- 81 În replică, Planet arată că al șaptelea motiv s-ar limita la reluarea argumentelor invocate de Comisie în primă instanță, astfel încât ar trebui declarat inadmisibil. În orice caz, Planet apreciază că raționamentul Comisiei denaturează conținutul punctului 52 din ordonanța atacată.

Aprecierea Curții

- 82 Prin intermediul primului argument din cadrul celui de al șaptelea motiv, Comisia nu face în realitate decât să reproducă argumentația pe care o dezvoltase deja în fața Tribunalului, fără să ia însă poziție în raport cu motivarea reținută de instanța menționată în această privință.

- 83 Astfel, la punctul 26 din ordonanța atacată, Tribunalul a arătat că, în pofida concluziilor formale prezentate de Planet cu privire la cererile formulate de OLAF de a o înregistra în SAR, Comisia pleca de la premisa eronată potrivit căreia numai deciziile de activare a avertismentelor W1a și W1b erau atacate și făceau obiectul litigiului.
- 84 Tribunalul a statuat la punctul 25 din ordonanța atacată că, din punctul de vedere al entității înregistrate în sistemul menționat, cererea având ca obiect activarea unui avertisment și avertismentul efectiv constituie un ansamblu de acte care formau un tot. Acesta a dedus la punctul 27 din aceeași ordonanță că acțiunea formulată de Planet, îndreptată formal împotriva deciziilor OLAF, trebuia considerată ca fiind îndreptată, în măsura în care era necesar, și împotriva actelor în litigiu.
- 85 Or, întrucât, pe de o parte, Comisia nu a repus în discuție argumentația Tribunalului cu privire la obiectul litigiului, care figurează la punctele 25-27 din ordonanța atacată, și, pe de altă parte, aceasta nu a reușit să demonstreze, în cadrul motivelor anterioare, că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin aceea că a statuat că actele în litigiu puteau afecta interesele Planet modificând în mod distinct situația sa juridică, prezentul argument trebuie respins ca nefondat.
- 86 În ceea ce privește al doilea argument din cadrul celui de al șaptelea motiv, este suficient să se arate că acesta are la bază o interpretare eronată a punctului 52 din ordonanța atacată și că trebuie, așadar, înlăturat. Astfel, acest punct face în mod expres trimitere la avertismentele W1-W4 și W5b și nu privește, așadar, avertismentul W5a, în cadrul căruia un drept de audiere este special prevăzut la articolul 8 alineatul (2) litera (a) din Decizia 2008/969.
- 87 În ceea ce privește al treilea argument din cadrul acestui motiv îndreptat împotriva punctului 53 din ordonanța atacată, este necesar să se arate că, potrivit Tribunalului, actele în litigiu nu pot fi considerate acte intermediare și preparatorii neatacabile nu numai ca urmare a constatării de la punctele 44-48 din ordonanța atacată, potrivit căreia aceste acte îndeplineau caracteristicile juridice ale actelor atacabile, ci și pentru că reprezentau finalul unei proceduri speciale.
- 88 Or, astfel cum rezultă cu claritate din modul în care este formulat respectivul punct 53 din ordonanța atacată, Tribunalul intenționa numai să reitereze concluzia la care ajunsese deja la finalul argumentației care figurează la punctele 44-48 din această ordonanță, adăugând însă că actele în litigiu constituiau finalul procedurii de înregistrare a unei entități în SAR.
- 89 Întrucât Comisia nu a reușit să repună în discuție această ultimă concluzie, argumentul îndreptat împotriva punctului 53 din ordonanța atacată trebuie respins ca inoperant.
- 90 Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante, obiecțiile îndreptate împotriva motivelor suplimentare ale unei hotărâri a Tribunalului nu pot conduce la anularea acesteia și sunt, așadar, inoperante (Hotărârea din 28 iunie 2005, Dansk Rørindustri și alții/Comisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P și C-213/02 P, Rec., p. I-5425, punctul 148).
- 91 Din cele de mai sus rezultă că al șaptelea motiv trebuie considerat nefondat.

Cu privire la al optulea motiv

Argumentele părților

- 92 Prin intermediul celui de al optulea motiv, întemeiat pe faptul că admisibilitatea acțiunii este condiționată de temeinicia acesteia din urmă, Comisia impută Tribunalului că a efectuat o apreciere parțială a avertismentului W1 din cauza îndoielilor pe care le avea în ceea ce privește competența Comisiei de a adopta Decizia 2008/969.

- 93 Întrucât al optulea motiv este îndreptat împotriva unui element din motivarea hotărârii care nu este decisiv pentru rezultatul la care se ajunge în dispozitiv, Planet apreciază că acesta trebuie declarat inoperant.

Aprecierea Curții

- 94 Astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 37 din ordonanța atacată, acțiunea în anulare este disponibilă, conform unei jurisprudențe constante, împotriva tuturor actelor adoptate de instituții, indiferent de natura sau de forma acestora, care urmăresc să producă efecte juridice obligatorii de natură să afecteze interesele reclamantului, modificând în mod distinct situația sa juridică (a se vedea în special Hotărârea din 11 noiembrie 1981, IBM/Comisia, 60/81, Rec., p. 2639, punctul 9, Hotărârea din 17 iulie 2008, Athinaiki Techniki/Comisia, C-521/06 P, Rep., p. I-5829, punctul 29, precum și Hotărârea din 26 ianuarie 2010, Internationaler Hilfsfonds/Comisia, C-362/08 P, Rep., p. I-669, punctul 51).
- 95 Problema admisibilității unei acțiuni în anulare se apreciază, prin urmare, în funcție de criterii obiective care țin de însăși esența actelor atacate.
- 96 Or, trebuie să se constate că Comisia nu a reușit să demonstreze în ce constă pretinsa aplicare incorectă de către Tribunal a jurisprudenței citate la punctul 94 din prezenta hotărâre.
- 97 Astfel, deși Tribunalul a apreciat necesar la punctele 40-42 din ordonanța atacată să abordeze problema competenței *ratione materiae* a Comisiei și a adăugat că, „deja din acest motiv”, se impune să se analizeze conținutul actelor în litigiu, nu este mai puțin adevărat că acest conținut al actelor în litigiu trebuia să fie în orice caz analizat în vederea aprecierii temeiniciei excepției de inadmisibilitate ridicate de Comisie.
- 98 Obiecția ridicată de Comisie cu privire la punctul 41 din ordonanța atacată, prin care aceasta impută Tribunalului o apreciere parțială a actelor în litigiu, nu poate fi, prin urmare, reținută.
- 99 Din cele de mai sus rezultă că al optulea motiv trebuie respins ca nefondat.
- 100 Întrucât niciunul dintre cele opt motive invocate de Comisie în susținerea recursului nu poate fi primit, se impune respingerea recursului în întregul său.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 101 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (1) de acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) și articolului 190 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Planet a solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenții, se impune obligarea sa la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă Comisia Europeană la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături